

4. ERIVAJADUSTEGA LAPSE ARENGU TOETAMINE

Erivajadusega lapsed erinevad oma võimetelt, tasemelt ja isikuomaduselt teistest lastest sedavõrd, et nende vajadusi on raske rahuldada harjumuspärasel ja kergesti kättesaadaval viisil, neile spetsiaalselt kohandamata õpikeskkonnas.

Erivajadusega laps on: füüsilise puudega laps, vaimse puudega laps, kõnepuude või -häiretega laps, psüühiliste või käitumuslike häiretega laps, füüsilise või vaimse arengupeatusega laps, suhtlemisraskustega laps, sagedaste tervisehäiretega laps, andekas laps, erineva keelelise ja kultuurilise taustaga laps.

Rühmaõpetajad selgitavad välja oma rühmas erivajadustega laste olemasolu laste arengut ja käitumist jälgides. Õpetajad teavitavad oma tähelepanekutest direktorit. Direktori või õppealajuhataja korraldusel rühmaõpetajad ning lasteaia spetsialistid koostavad kirjaliku lapse arengu iseloomustuse või avavad lapse individuaalse arengu kaardi. Tõsisema probleemi märkamisel teeb lasteaed lapsevanemale ettepaneku lapsega spetsialistide poole pöördumiseks erivajaduse kindlaksmääramiseks ja/või nõustamiskomisjoni poole pöördumiseks sobivate õppe ja kasvatus tingimuste kohaldamiseks.

Erivajadustega lapsega tehtav töö lähtub konkreetse lapse erivajadustest ja arengutasemest. Erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteasutuse direktor.

Lasteaed võimaldab järgmisi tugiteenuseid:

- Logopeed
- Muusikateraapia
- Eripedagoog
- Individuaalsed tegevused basseinis
- Individuaalsed tegevused rühmas

Lasteaias töötavad sobitusrühmad. Lisaks erivajaduseta lastele võetakse rühma keha-, kõne-, meele- või intellektipuudega, raske somaatilise haigusega, psüühika- või autismispekrihäirega lapsi. Erivajadustega lapse sobitusrühma suunamiseks on vajalik nõustamiskomisjoni otsus ja lapsevanema avaldus. Erivajadustega lapsele sobitusrühmas koostatakse individuaalne arenduskava, milles on fikseeritud konkreetse lapse eesmärgid kindlaks ajavahemikuks. Individuaalse arenduskava koostamine on meeskonnatöö, millest võtavad osa rühmaõpetajad ja lapsevanemad. Vajaduse korral kaasatakse õpetajate abid, lasteaia logopeed, muusikaõpetaja, liikumisõpetaja ja erialane spetsialist (psühholoog, psühhiaater, eripedagoog jt). Individuaalse arenduskava perioodi lõppemisel tehakse kokkuvõtte kava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest ning lapse edasistest vajadustest. Igale erivajadustega lapsele sobitusrühmas koostatakse individuaalne nädala tegevuskava, milles on kindlaks määratud lapsega tegelevate spetsialistide individuaalsed tegevuste ajad. Igale sellisele lapsele avatakse elektrooniline päevik, milles kõik lapsega tegelevad spetsialistid fikseerivad ja analüüsivad oma tööd ning samas saavad tutvuda ka teiste spetsialistide tööga. Erivajadustega laps sobitusrühmas võtab osa rühma tegevustest vastavalt oma võimetele. Vajadusel tegelevad rühmaõpetajad temaga individuaalselt.

Kergemate tervise-, kõne-, käitumuslike ja suhtlemise häiretega lapsed sh andekad lapsed käivad tavarühmas ning osalevad tegevustes üheskoos kogu rühmaga. Vajadusel juhendatakse erivajadustega last individuaalselt, koostatakse individuaalseid ülesandeid (lihtsamad ja keerulisemad) ning võimalusel viiakse läbi individuaalseid tegevusi rühmaõpetajate ja spetsialistide poolt. Vajadusel koostatakse lapsele individuaalne arenduskava ja/või rakendatakse mõnda tugiteenust.

Kõige sagedam erivajaduse liik lasteaias on kõnehäiretega laps. Logopeed kontrollib uue õppeaasta alguses (septembris) kõikide 4-7 aastaste laste kõnet, määratleb kõnepuude ja esitab kõnekorrektsiooni vajavate laste nimekirja direktorile, rühmaõpetajatele ning teavitab laste kõne arengust ka lapsevanemaid. Töö lastega (alates 5-st eluaastast) toimub nii individuaalselt kui ka väikestes rühmades. Töö toimub meeskonnatöö põhimõttel: logopeediline töö + pedagoogiline korrigeerimine + koostöö lastevanematega, mis koosneb nõustamisest ja koduste harjutuste andmisest. Logopeed koostab igale lapsele individuaalse tööplaani, seab sisse kõnekaardid ja

logopeedilise töö päeviku. Mai kuus logopeed kontrollib veelkord kõikide 4-7 aastaste laste kõnet ning koostab aasta analüüsi oma tööst.